

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Maximiliani Sandaei E Societate Iesv Doctoris
Theologi Architectvra Christiana**

Sandaeus, Maximilianus

Coloniæ Agrippinæ, 1653

2. Vectis Architectonicus mouet, eleuat, transfert pondus quodlibet.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46065](#)

satur: qualis, est qua in emoliēda anchora utūtūr in one-
rariis navibus. *Succula* verò *Vegetio*^{er} Aristoteli dicitur
machina tractoria tereti ligno constans duobus vecti-
bus trajecto, circa quam ductarius funis obvolvitur,
cujus est usus in attollendis trabibus; & subvehendis ex
apotheca vinis: ubi in duobus arrectariis, quæ ab ante-
ride sustinentur, transversa ponitur succula inter chelo-
nia duo versatilis. VI. *Vectis* quoque dicitur instrumen-
tum, quo torcular circumagit. *Vectiarium* uocatur, qui
vecte utitur. Ut qui torcular vecte premit. ex Vitruvio
lib. vi. cap. 8. *Vecticularius*, qui vecte parietes effodere co-
natur, furandi gratiā. Hinc vecticulariam vitam agere,
est furum istorum. Cato. Vecticulariam vitam vivere,
est. *Repente largiter habere, repente nihil.*

ARTICULUS II.

VECTIS ARCHITECTONICVS

Movet, elevat, transfert pondus quodlibet.

HVIVS Instrumenti, quod *Vectis Architectonicus* dici-
tur, ea est vis ac facultas, ut onus quantumlibet ma-
ximum, saxa ingentia, immō montem integrum tran-
ferre possit, modò illi supponatur. Parum hoc maius
quid dicam, incredibile haud dubiè imperitis, certissi-
mum tamen, & perspectum doctissimis Mathematicis
inter quos Magister primi subsellii Archimedes Syracu-
sanus, geometriæ, ac machinalis, sacerdotalisque scientia
consultissimus, liberè professus est, ac fidenter, non ta-
men arroganter, ac mendaciter, à se Vectem confici
posse, quo immobile hoc elementum, quod Terram di-
cimus, &, quam in aeternum stare pronunciat Sapiens,

Ecc.

Eccl. xiv. quodq; inde consequitur, compages hæc tota
è cælo, terra, aëre, igne & aquâ, naturisq; contentis,
quæ Mundus, vel universum appellatur, loco movere-
tur, & ad quodlibet spaciæ imaginarii, quod extra cœlum
in infinitum extenditur, punctum designabile transfe-
retur; immò, pilæ instar, quâ datatim luditur, ab unius
in alterius manum transiret. Tantum valet *Vectis Architectonicus*. Verum dixisse Archimedem non docuit quidem
haec tenus experientia: nam nemo Vectem proportiona-
tum Mundo supposuit, (quod est necessarium ad
usum illius Vectis) demonstratione tamen irrefragabili
id ostendit Mathesis scientiarum certissima. Talem ego
Vectem in Architectonicâ nostra spirituali ac Divinâ
aio esse VERBVM DEI ad omnia onera ponderaque
transferenda ac promovenda maximè idoneum.

ARTICULUS III.

DEVS ARCHITECTVS

In architectanda Mundi Machina concipitur adhibuisse
Vectem-Verbum-suum.

Ipse dixit, & facta sunt. Psal. xxxii. 9.

VT Deus fabricaret Mundum, vel tanquam Urbem
amplissimam, vel tanquam Domum splendidissi-
mam, vel tanquam Templum augustissimum, necesse
fuit extrahere, & transferre ex Nihilo; quod concipiendu-
m est, velut hiatus quidam immensus, in quo delites-
cunt omnis generis lapides, ut sit quasi lapicidina uni-
versi; transferre, dico, oportuit ex Nihilo hac lacunâ ad
Etsi, inter quæ chaos est infinitum, omnia quæ in Mundo

Ss 5 cernunt-